

davalı tarafın yüklenici olarak davacı tarafa iş yaptığı işin bitiminde sözleşme gereği şantiye binasının davacı tarafa teslimi gerektiği davalı tarafça şantiye binasının davacı tarafa teslim edilmediği davacı tarafça davalı tarafın hak edişinden şantiye binası bedeli kesintisi yapıldığı ancak Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleşen Mahkeme kararıyla hak edişten şantiye binası bedeli kesintisi yapılmasının sözleşmeye aykırı olduğunun tespit

**edilerek kesinleştiği  
taraflar arasındaki  
sözleşmenin Yapım İşleri  
Şartname maddesi gereği  
şantiye binasının davacı  
tarafa teslim edilmesi  
gerektiği ve teslim  
edilmediği anlaşıldığından  
şantiye binasının davacı  
tarafa teslimine ilişkin  
talebin kabulüne karar  
verilmiştir 1**

T.C.

İSTANBUL

15. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/572 Esas

KARAR NO : 2020/191

DAVA : Alacak (Eser Sözleşmesinden Kaynaklanan)

DAVA TARİHİ : 02/09/2015

KARAR TARİHİ : 03/03/2020

Mahkememizde görölmekte olan Alacak (Eser Sözleşmesinden Kaynaklanan) davasının yapılan açık yargılaması sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı vekilinin dava dilekçesi özetle; müvekkilinin yüklenici

firmalardan davalı müvekkilden ... inşaat için 25/05/2005 tarihinde **ihale**ye girdiğini ve neticesinde **ihale**nin davalıya kaldığından 12/09/2005 tarihinde davalı ile sözleşme imzalandığını ve 09/05/2007 tarihinde kesin kabulle işin nihayete erdiğini, şantiye binasının ne zaman idareye kalacağı ve ne şekilde tasarruf edileceğinin **ihale** aşamasında düşünüldüğünü ve sözleşmeye bağlandığını, sözleşmenin yapım işleri şartnamesi madde 17 yapı denetim görevlisi için gerekli binaların yapılması bölümünde bu madde gereği olarak yapı denetim görevlisi için yapılan binaların işin bitiminde idarenin malı olmasını tarafların imza altına aldığını, İdare Yönetim Kurulunun 01/05/2008 tarih ve 2008/263 sayılı kararında idarede bulunan tüm işlere ait şantiye binalarının sökülerek idarenin ambarlarına kaldırılması ve depolanması kamu zararına sebebiyet vereceğinden müteahhitler tarafından muhtelif arsalar üzerine kurulan şantiye ofislerinin idareye teslim edilerek idarenin ambarlarına kaldırılması yerine bedellerin işin müteahhidinin kesin hesabından kesilmesine karar verildiğini ve 23.170,70-TL şantiye binası bedelinin davalının kesin hesabından kesildiğini, davalı şirket tarafından kesin hesabından kesilen 23.170,70-TL şantiye binası bedelinin şartnamede bulunmadığı gerekçesi ve diğer talepler ile birlikte ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ... Esas dosyasından menfi tespit davası açıldığını, ilgili mahkemece davanın kısmen kabulü ile 93.303,31-TL (23.170,70-TL şantiye binası bedeli dahil) borçlu olmadığının tespiti ile aleyhe karar verildiğini, temyiz aşamasında kararın bozulduğunu, yeni numarası ile ... Esas sayılı dosyada yapılan yargılama sonunda davanın kısmen kabulü ile 100.062,40-TL (23.170,70-TL şantiye binası bedeli dahil) borçlu olmadığının tespiti ile aleyhe karar verildiğini, bu süre zarfında davacı tarafından mahkeme kararı ... İcra Müdürlüğü'nün ... Esas ve ... İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı dosyalar ile icra takibi başlatıldığını, davacı yüklenici idarenin abonelerine su fatura bedellerine haciz koyduğunu ve icra takibi konusu tüm bedellerin haciz yolu ile ödendiğini, davacı yüklenici firmaya 02/07/2015 tarihinde ve firma avukatına 30/06/2015 tarihli ihtarname ile şantiye

binasının teslim edilmesi istendiğini, yüklenici firmadan gelen cevabi yazıda herhangi bir borcun olmadığına dair 13/07/2015 tarihli itiraz dilekçesinin ellerine ulaştığını ve tüm bu nedenlerle davalı ile müvekkil idare arasında akdedilen sözleşme gereği şantiye binasının teslimi için eğer teslimi mümkün olmadığı takdirde "Bayındırlık İnşaat Birim Fiyat Analizleri Yapı Yaklaşık Maliyet Hesabı" tablosundan II.sınıf B grubu yapı rayicine göre şantiye binası bedelinin 02/07/2015 ihtarname tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı tarafa tahmiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekilinin cevap dilekçesi özetle; HMK gereğince, davacı tarafından açılmış bulunan davada öncelikle dava değerinin belirlenmesi gerektiğini, davacı kurum her ne kadar şantiye binasının teslimini istemişse de, teslim olmadığı takdirde bedelin tahsilini talep ettiğini, davacı kurum konusunda uzmanlaşmış bir kurum olarak, bir şantiye binasının değerini belirleyebilecek nitelikte bir tüzel kişilik olduğunu, dava dilekçesinin 4.maddesinde daha önce hesap kesiminde birim fiyatlara göre şantiye binasına 23.170,70.-TL. değer biçtiklerini açıkça beyan ettiğini, bu nedenle açılan dava belirsiz alacak davası niteliğinde olmayıp belirli bir alacak davası olduğunu, alacak davalarında da dava değerinin bildirilmesi gerektiğini, davacı idare yönetim kurulu 01.05.2008 tarihinde yapmış olduğu toplantıda aldığı kararla, şantiye binalarının sökülerek depolarda saklanması kamu zararına neden olduğundan bahisle, şantiye binalarının maliyet hesabının çıkarılarak, müteahhidin kesin hesabından kesilmesi yönünde karar aldığını, davacı kurumun kamu zararına neden olacak bir talepte bulunması mümkün olmadığını, kamu zararına neden olacak bir maddenin sözleşmeye konulmuş olması, böyle bir maddenin mutlak uygulanması zorunluluğunu doğurmadığı gibi geçerliliği de bulunmadığını, davacı kurumun talebinin haksız ve dayanaksız bir talep olduğunu, inşaaata başlamadan müvekkil şirkete şantiye binası yeri tahsis edilmediğini, müvekkil kendi imkanları ile çevreden şantiye binası yeri bulmuş ve

inşa ettiğini, edimini yerine getirmeyen davalı idarenin ne şantiye binalarını ne de bunların bedellerini isteme hakkı bulunmadığını, müvekkilinin her zaman için şantiye binalarını teslim hazır olduğunu ve tüm bu nedenlerle davanın reddine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davacı tarafa tahmiline karar verilmesini talep etmiştir.

Dava, davacının şantiye binasının teslimi olmadığı takdirde bina bedelinin davalıdan tahsili istemine ilişkindir.

Taraflarca delil olarak; ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ... Esas sayılı dosyası, ... İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı takip dosyası, ... İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı takip dosyası, sözleşme, **ihale** dosyası, ödeme yazıları, dekont, idari yazı suretleri, her türlü bilgi belgeler ve bilirkişi incelemesine dayanmıştır.

Taraflarca gösterilen deliller toplanarak dosya arasına konulmuştur.

Mahkememizce tarafların iddia ve savunmaları doğrultusunda konusunda uzman bilirkişi heyetinden rapor alınmasına karar verilmiş olup, bilirkişiler İnşaat Yüksek Mühendisi ..., Bankacı ... ve İnşaat Mühendisi ... tarafından hazırlanan 18/05/2018 tarihli bilirkişi heyet raporu özetle; "İdarenin yapı denetim binası olarak adlandırılan dava konusu şantiye binalarını işin sonunda yüklenicinin rızası kaydıyla satın alabileceği, ancak satın almak istemediğinde Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 17.maddesi, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 10.maddesi, İdari Şartname 66.madde, sözleşme madde 33.8, 33.9, 33.12 maddelerinde açıkça belirtildiği gibi bedel ödemeyeceği, 11/11/2018 tarihli tutanakta ... nce **ihalesi** yapılan ... İnşaatı'nın geçici kabulünün 11/06/2007 tarihinde yapıldığı, 01/05/2008 tarih ve 2008/263 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile tüm şantiye binalarının sökülerek ambarlara kaldırılması kamu zararı oluşturacağından kamu yararı düşünülerek bedellerinin müteahhidin kesin hesabından kesilmesine karar verildiği, 2005 yılında şantiye mobilizasyonu ile tesis edildiği düşünülen binaların 2007 tarihine kadar ki yıpranma payları düşülerek geçici kabul tarihi itibarıyla 23.236,48 TL bedel hesap edilebileceği, dava tarihi itibarıyla 41.355,00 TL

güncellenebileceği, kesinti ve avans faizi hususlarındaki hukuki mütaalanın heyetin uzmanlığı dışında kaldığı" kanaatiyle rapor tanzim etmişlerdir.

Yapılan yargılama sonucu mahkememizce 18/09/2018 tarih ve 2017/870 Esas 2018/945 Karar sayılı ilamıyla davanın reddine karar verilmiş, karar davacı tarafından istinaf edilmiş, ... Mahkemesi ... Hukuk Dairesi'nin 08/10/2019 tarih ve ... Esas ... Karar sayılı ilamıyla "Yüklenici şirket tarafından idareye karşı ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ... Esas, ... Karar sayılı (bozma öncesi ... esas, ... karar) dosyası ile açılan davada diğer taleplerle birlikte, idarece yüklenici hakedişinden kesilen 23.710,70 TL şantiye kesintisi nedeniyle idareye borçlu olmadığının tespitine karar verilmesi istenmiş, mahkemece bozma ilamı sonrasında verilen karar ile davacının davasının kısmen kabulü ile, şantiye binası kesintisi 23.710,70 TL ve diğer hususlardaki kesintiler dahil toplam 100.062,40 TL yükleniciye iadesi gereken miktar üzerinden davacının davalıya borçlu olmadığının tespitine karar verilmiş, idarenin temyizi üzerine Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 23/03/2016 tarih ... esas, ... karar sayılı kararı ile hükmün onanmasına karar verilmiştir.

Somut olayda, davacı taraf davalı elindeki şantiye binasının kendisine teslimini veya rayiç bedelinin tahsilini istemiş, mahkemece, ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ... Esas, ... Karar sayılı dosyasında görülen davada eldeki davanın konusu olan şantiye binası kesintisi nedeniyle yüklenicinin idareye borcu bulunmadığının tespitine karar verilip kesinleştiğinden, davanın kesin hüküm nedeniyle reddine karar verilmiştir. Ancak, ilk dava dosyasında, "idarenin aldığı yönetim kurulu kararı gereğince yüklenici hakedişinden idarece belirlenen şantiye bedeli kesintisinin yapılamayacağı" yönünde karar verilmiştir. Eldeki dava ise şantiyenin teslimi veya bedelinin tahsili taleplerini içermektedir. İlk dava dosyasındaki karar, eldeki davada kesin hüküm teşkil etmeyip, ancak kesin delil niteliğinde kabul edilebilir. Zira, mahkemece taraflar arasındaki sözleşme hükümleri ve Yapım İşleri Genel Şartname'sinin 17. Maddesi kararda değerlendirilmeyip,

yalnızca hakedişten kesinti yapılamayacağı üzerinde durulmuş, Yargıtay ilamında da bu hususta bir açıklama yapılmamıştır. Bu nedenlerle, mahkemece işin esasına girilerek, tarafların iddia ve savunmaları ile sundukları deliller, sözleşme ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi, İdari Şartname hükümleri de birlikte değerlendirilmek suretiyle varılacak uygun sonuç dairesinde bir karar verilmesi gerekirken, kesin hüküm nedeniyle davanın reddine karar verilmesi yerinde olmamıştır.” gerekçesiyle davacının istinaf talebinin kabulü ile kararın kaldırılmasına karar verilmiş ve dosya yeni bir esas almıştır.

#### GEREKÇE :

Tarafların iddiaları ile toplanan deliller ve usulüne uygun olarak alınan bilirkişi raporu ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davalı tarafın yüklenici olarak davacı tarafa iş yaptığı, işin bitiminde sözleşme gereği şantiye binasının davacı tarafa teslimi gerektiği, davalı tarafça şantiye binasının davacı tarafa teslim edilmediği, davacı tarafça davalı tarafın hak edişinden şantiye binası bedeli kesintisi yapıldığı ancak Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleşen ... Asliye Ticaret Mahkemesi’nin ... Esas, ... Karar sayılı kararıyla hak edişten şantiye binası bedeli kesintisi yapılmasının sözleşmeye aykırı olduğunun tespit edilerek kesinleştiği, taraflar arasındaki sözleşmenin Yapım İşleri Şartnamesi’nin 17 nci maddesi gereği şantiye binasının davacı tarafa teslim edilmesi gerektiği ve teslim edilmediği anlaşıldığından şantiye binasının davacı tarafa teslimine ilişkin talebin kabulüne karar verilmiş ve aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

H Ü K Ü M : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davanın KABÜLÜ ile,

Taraflar arasındaki 12/09/2005 tarihli sözleşmeye istinaden şantiye binasının davalı taraftan alınarak davacı tarafa teslimine,

2-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Harçlar Kanunu Genel Tebliği gereğince hesap olunan 1.582,79-TL karar ve ilam harcının davalıdan tahsili ile hazineye irat kaydına,

3-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret

Tarifesi gereğince hesaplanan 3.475,61-TL nispi vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,  
4-Davacı tarafından yapılan 1.500,00-TL bilirkişi ücreti ve 203,98-TL posta gideri olmak üzere toplam 1.703,98-TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,  
5-HMK. 333. md. uyarınca davacı tarafından yatırılan gider avansından bakiyesinin kararın kesinleşmesinden sonra mahkememizce resen davacıya iadesine,  
Dair, hazır olan tarafların yüzüne karşı gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren iki haftalık yasal süre içinde İstinaf yolu açık olmak üzere karar verildi. 03/03/2020

Katip ...

Ge~imzalıdır.G

Hakim ...

Ge~imzalıdır.G